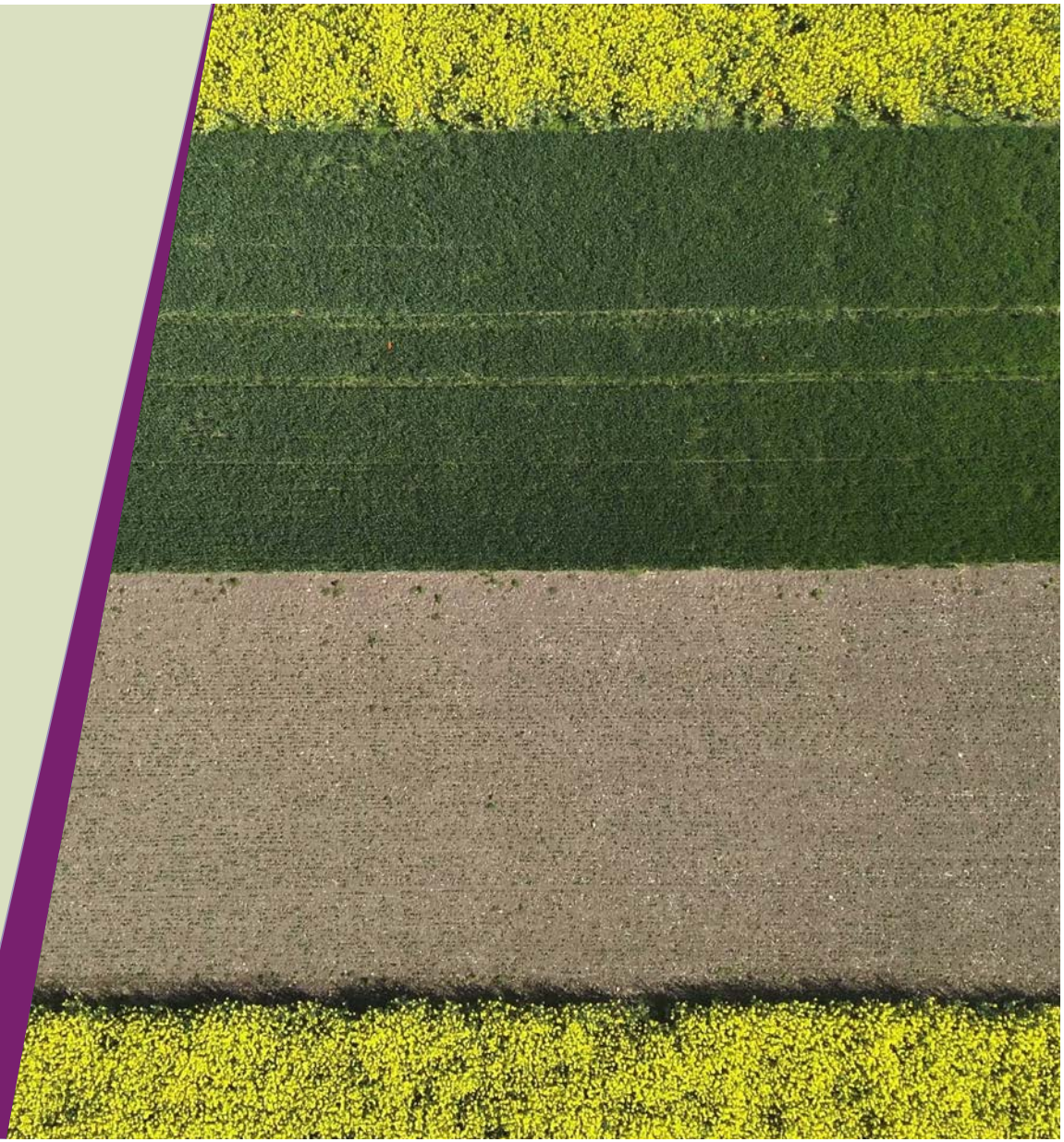
Kan remsodling främja ekosystemtjänster i Sverige?

Chloé Raderschall

SLU Centrum för biologisk bekämpning (CBC)
SLU inst. f. biosystem och teknologi
FoU-dagarna,
November 11 2026

Vilken effekt har jordbruket haft på landskapet

Landskapsnivå:

- Färre grödor i växtföljden
- Omvandling av skog och betesmark till åkermark

Fältnivå:

- Mer odling i renbestånd
- Ökat behov av pesticider
- Större fält

Nära Alnarp:

1960

2024

Historiska kartor, flygfoto; Google Maps

Många organismer är hemmahörande på åkermark

Hanson et al (2016) Basic Appl Ecol

…och utför viktiga ekosystemtjänster inom åkermark

- Pollinering av grödor
- Predation av skadedjur och ogräsfrön
- Näringsämnens nedbrytning…

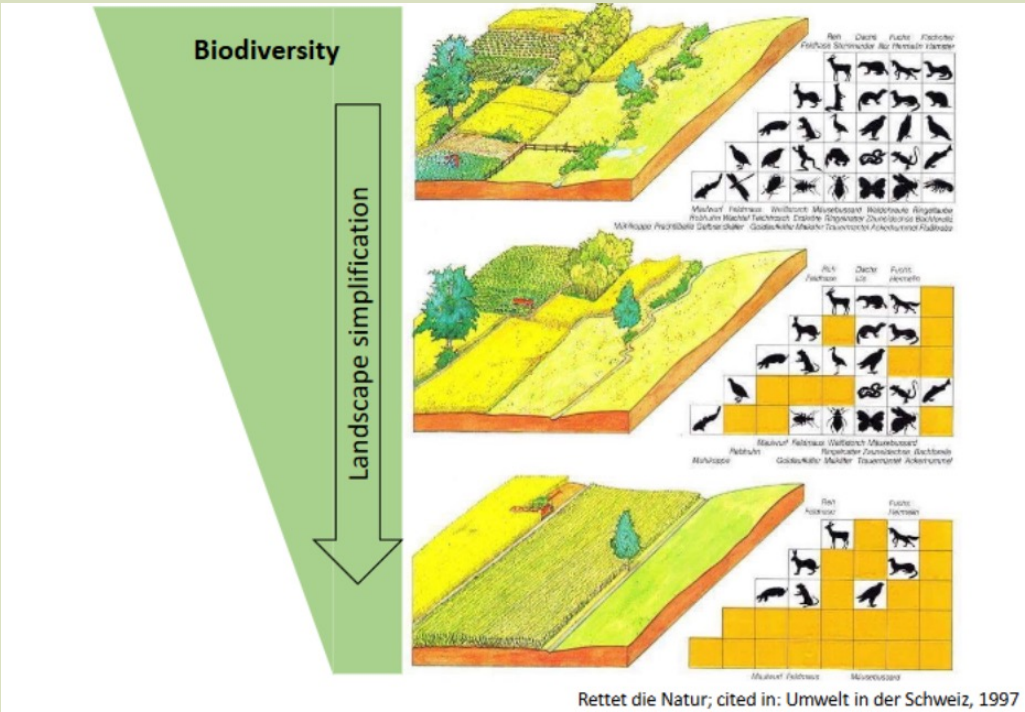

Hanson et al (2016) Basic Appl Ecol

Förenkling av landskapet är en viktig orsak till förlusten av biologisk mångfald

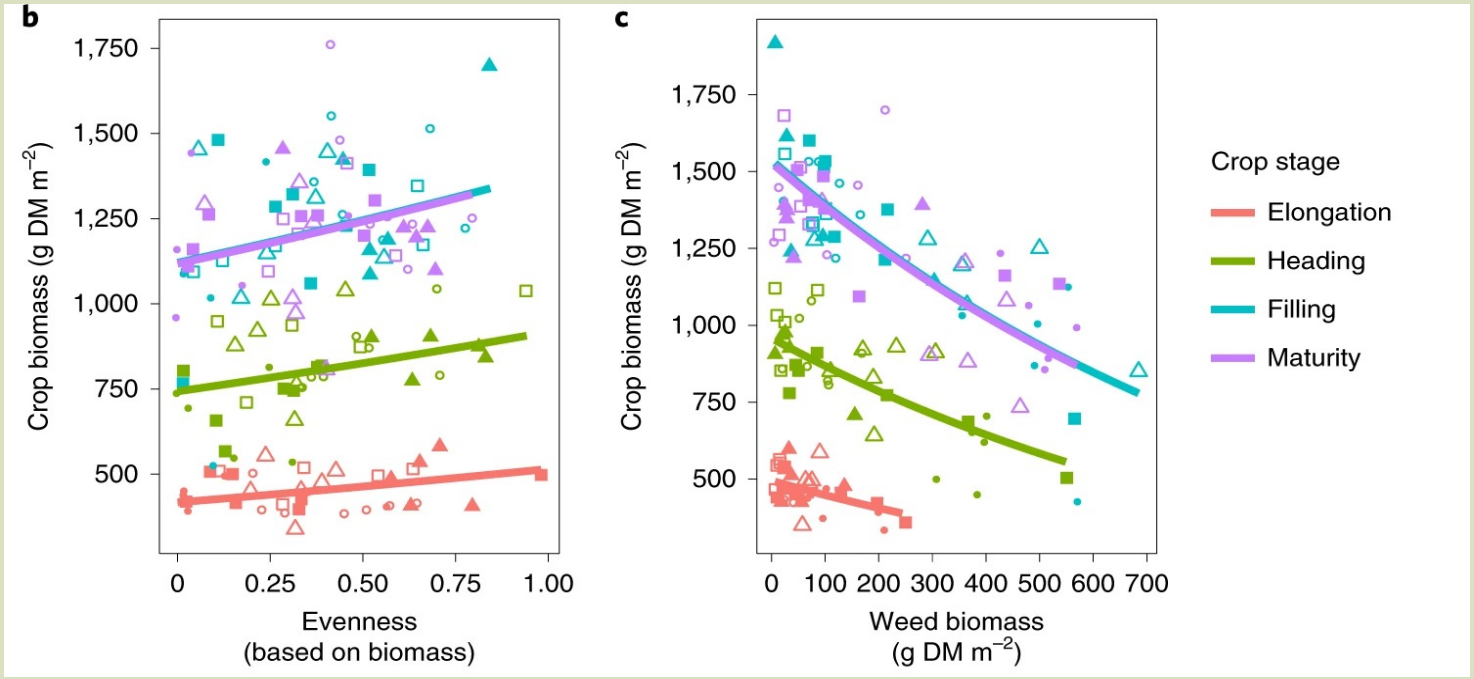
Rettet die Natur; cited in: Umwelt in der Schweiz, 1997

Artförlusten är inte slumpmässig

Selekterar anpassade och konkurrenskraftiga arter, dvs. skadedjur

Mångfalden av ogräs kan mildra avkastningsförlusterna

Adeux et al. 2019 Nat Sust, MacLaren et al. 2020, Agron Sust Dev

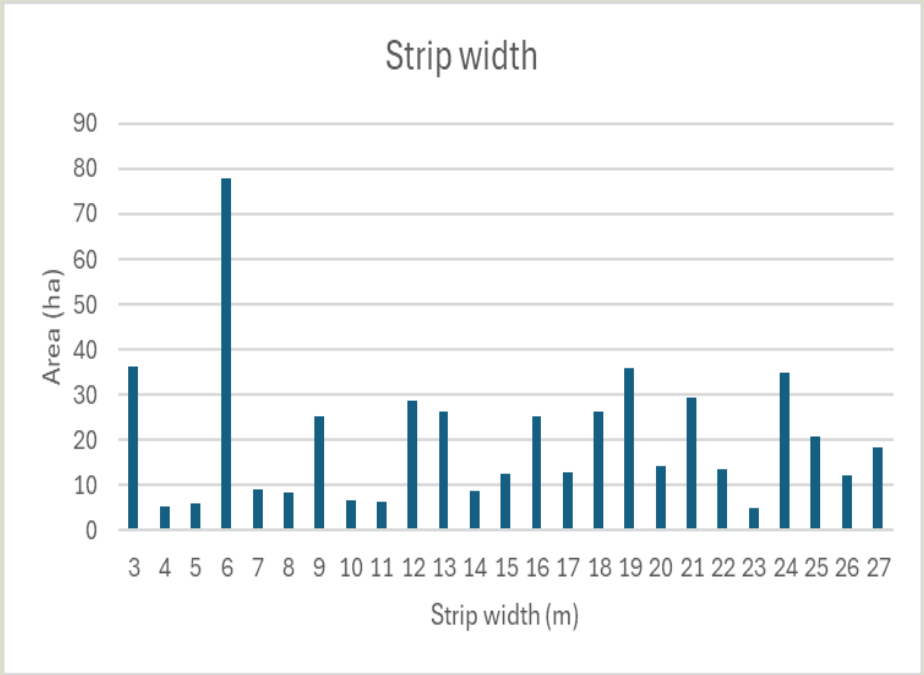
Kan remsodling öka biologiskt mångfald?

- Flera grödor odlas i remsor bredvid varandra
  (> 3m bred to 36m)
- Remsans bredd anpassas till befintliga maskiner
- Gäller både ekologiskt och konventionellt jordbruk
- Mål: Öka biologiskt mångfald, ekosystemtjänster samt estetiskt värde utan att minska avkastning

Nederländerna:

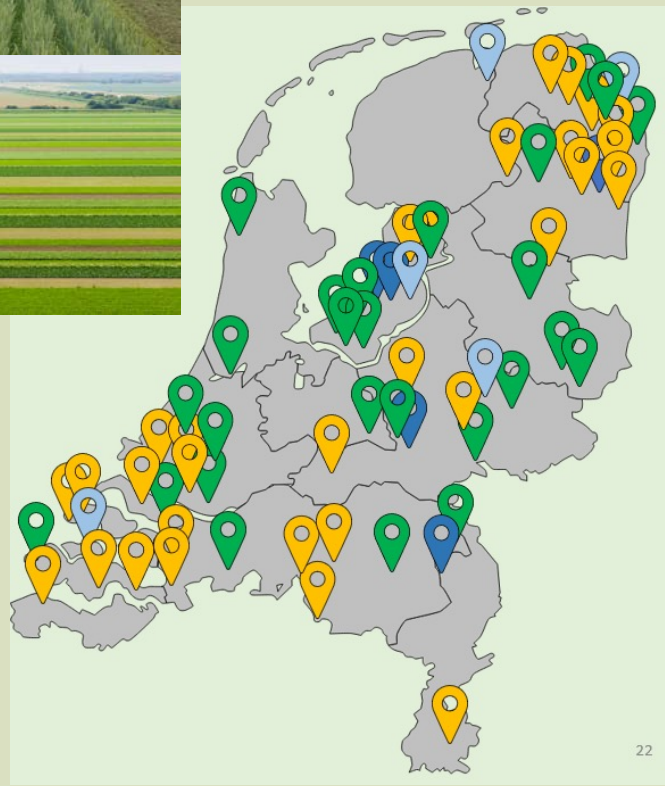
Situation in 2024

= experimental (university)

= experimental (institute)

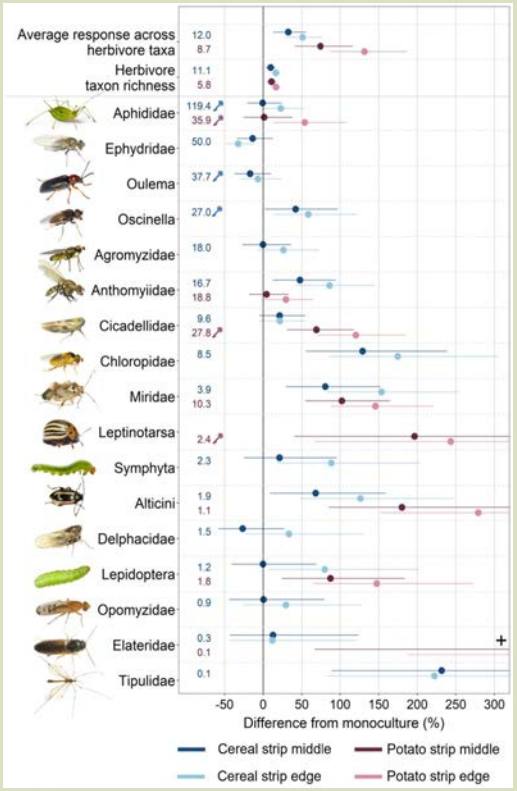
= commercial (organic)

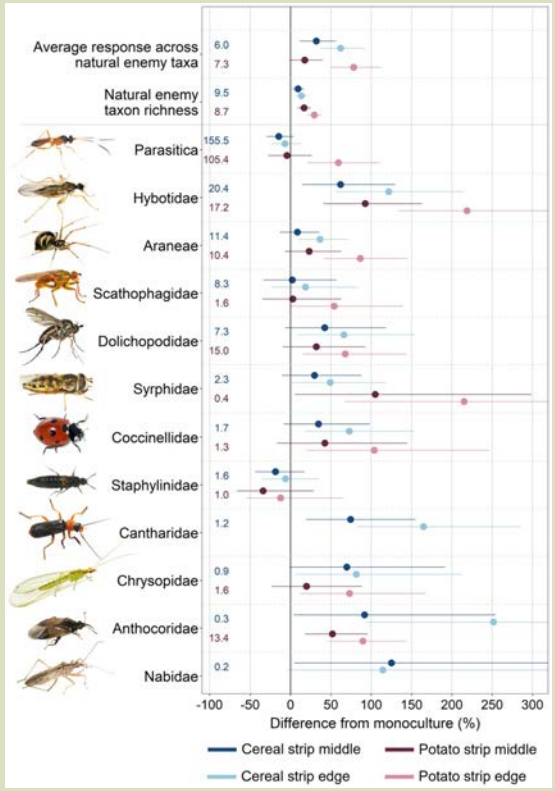
= commercial (conventional)

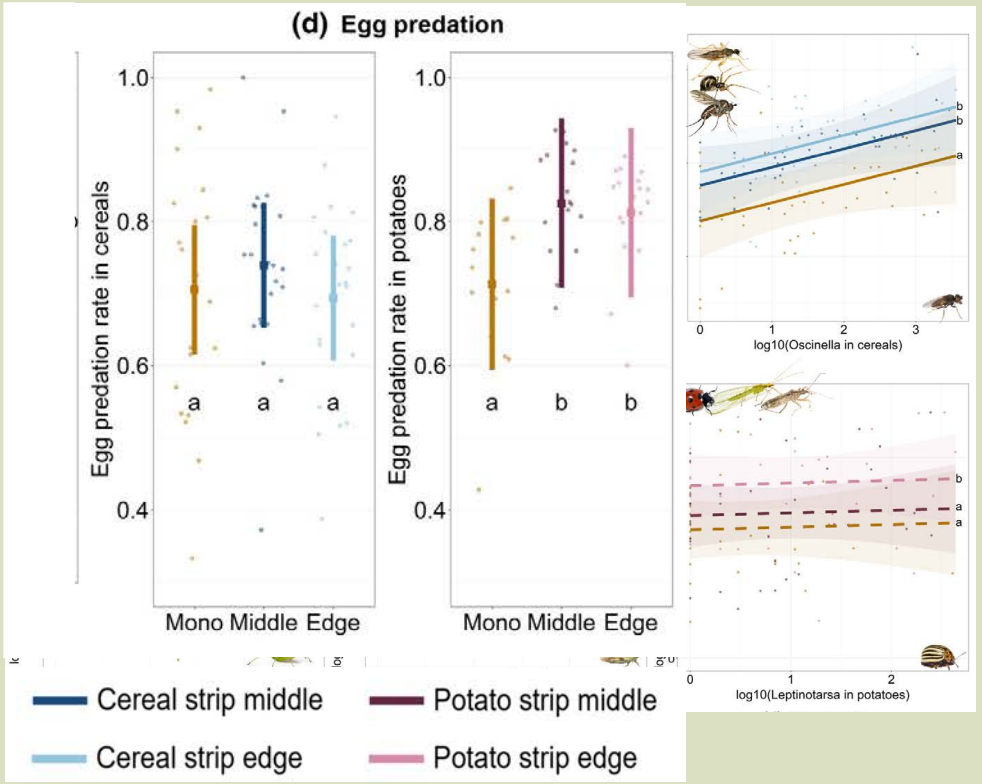

Courtesy: Luuk Croijmans, Photos: Fogelina Cuperus and Wageningen University and Research (WUR)

Fler växtätare men samtidigt fler predatorer och ökad biologisk bekämpning

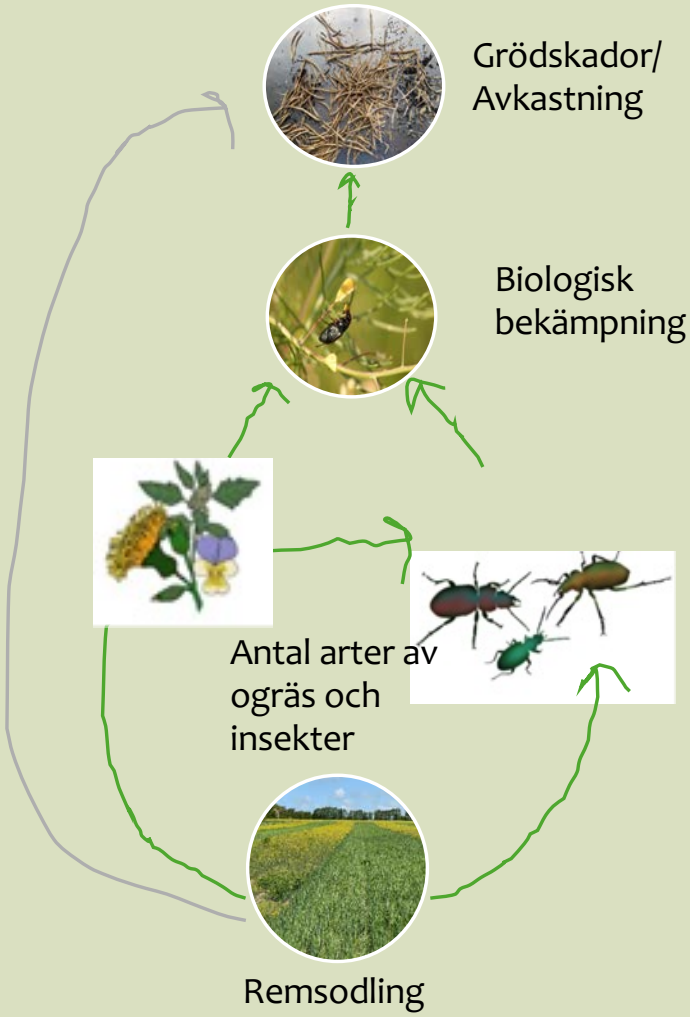

Waenink et al. 2026, J Appl Ecol

Men hur är det med Sverige och de svenska grödorna?

I: Eko remsodling

2022-2025

II: Konventionell remsodling

2025- 2028

I: Eko remsodling

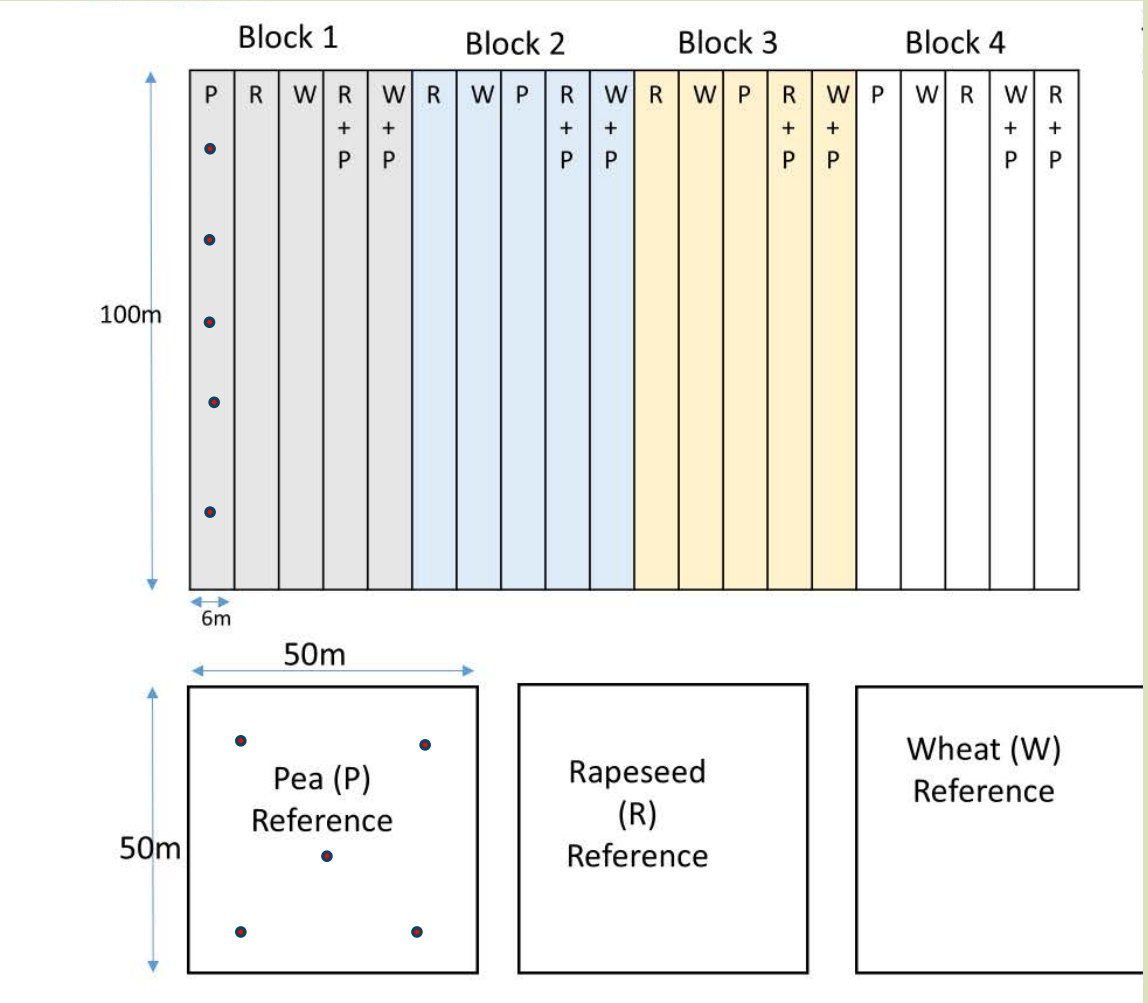
Raj Chongtham

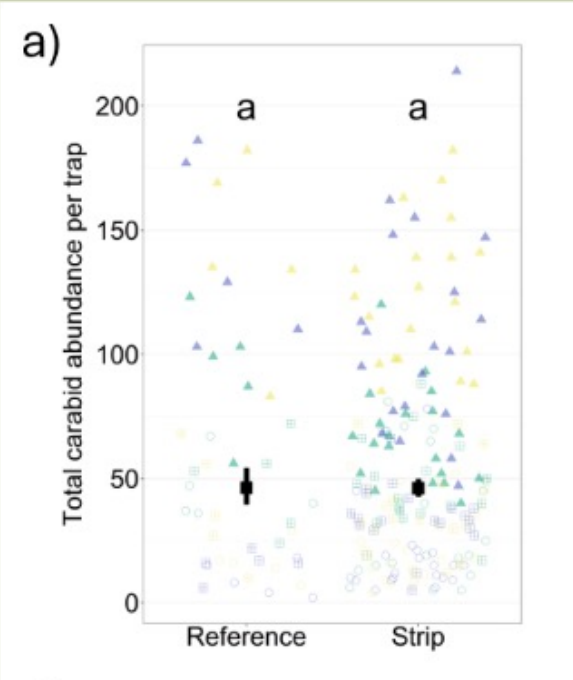
H raps| H vete| H ärta

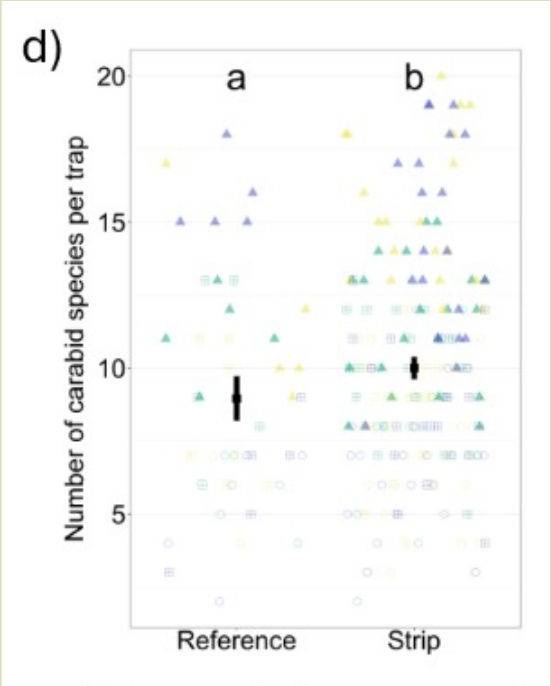
- 6m breda remsor
- Remsor i renbestånd och samodlad
- Större referensfält odlat i renbestånd
- Upprepat över 3 år

- Juni: Ogräs biomassa och antal arter, samt antal och arter predatorer (jordlöpare)
- Mitten av remsorna och referens fält

Remsodling ökade antalet arter av jordlöpare med 12%

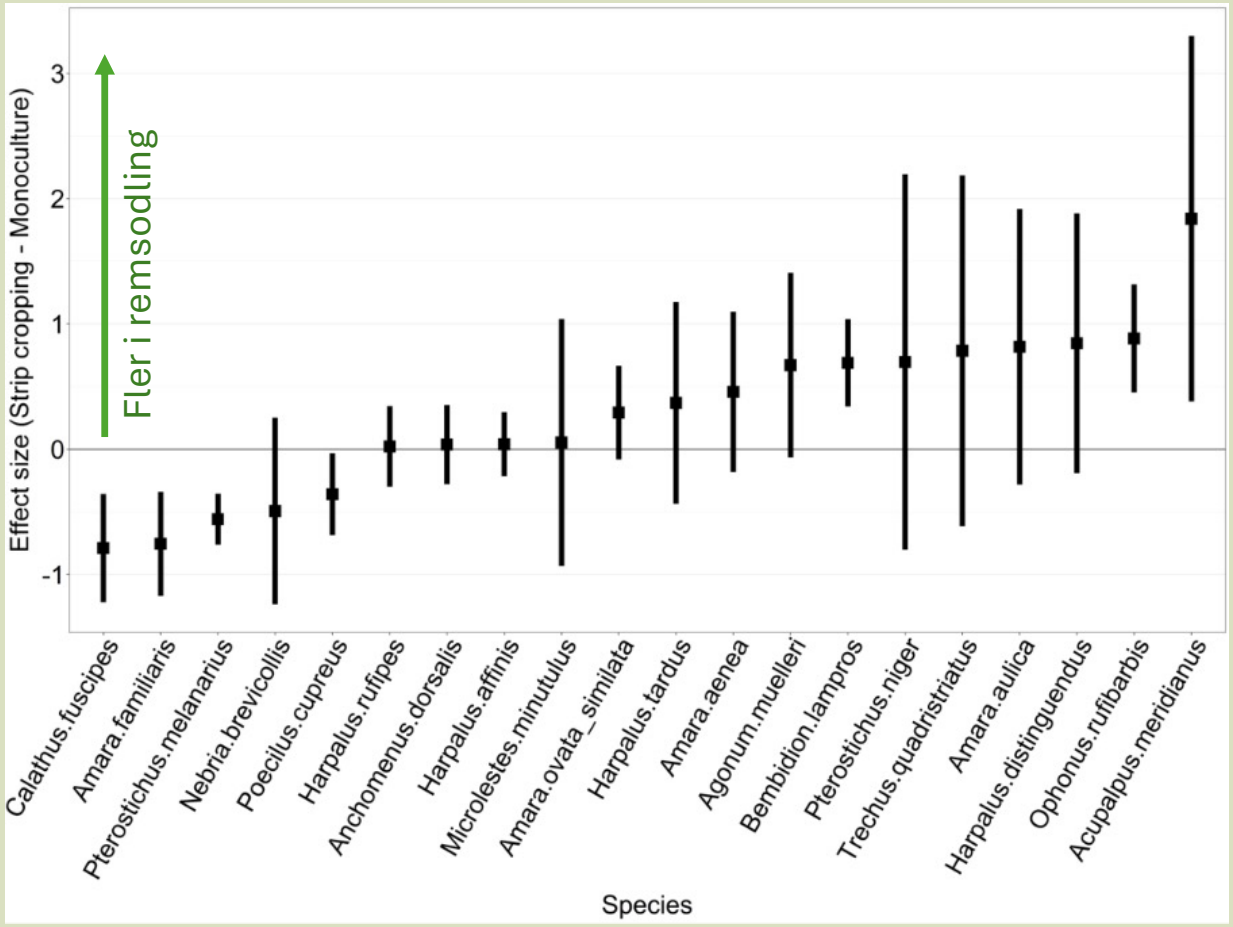

Raderschall et al. Preliminary results
Photo: courtesy Luuk Croijmans

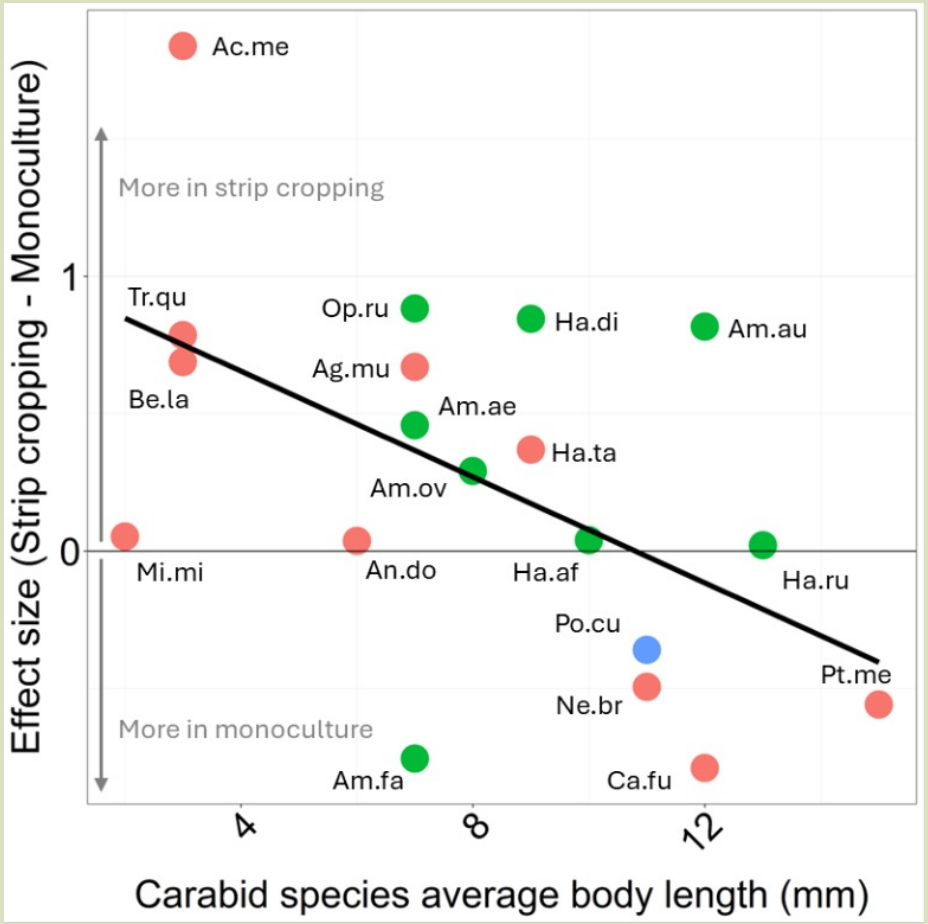
Både vinnare och förlorare inom remsodling!

Raderschall et al. Preliminary results

Mindre jordlöpararter förekom oftare inom remsodling, medan större arter oftare förekom inom referensfält

Raderschall et al. Preliminary results

Vad innebär dessa förändringar i samhällsstrukturen för möjligheterna till biologisk bekämpning?

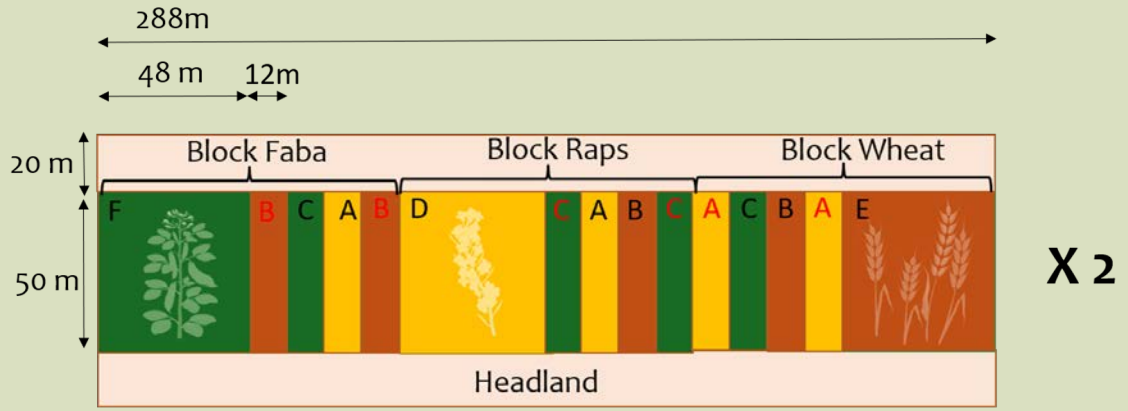
Hur förändras dessa effekter över tid?

II: StripES: konventionell remsodling

H raps| H vete| V åkerböna (mellangröda)

- 12m breda remsor
- Större referensfält odlat i renbestånd
- Upprepat i 3 block, 2 fält och 3 år

X 2

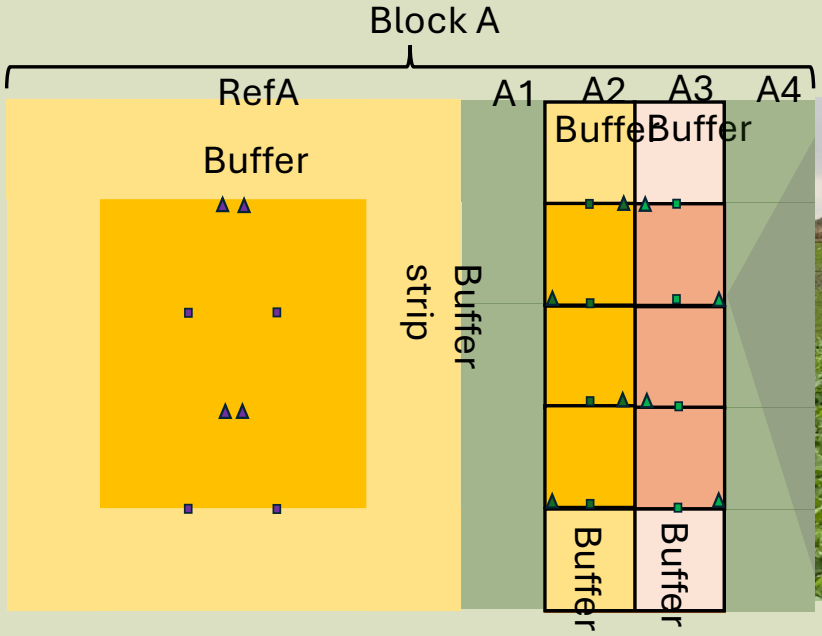

Legacy effects

Ogräs

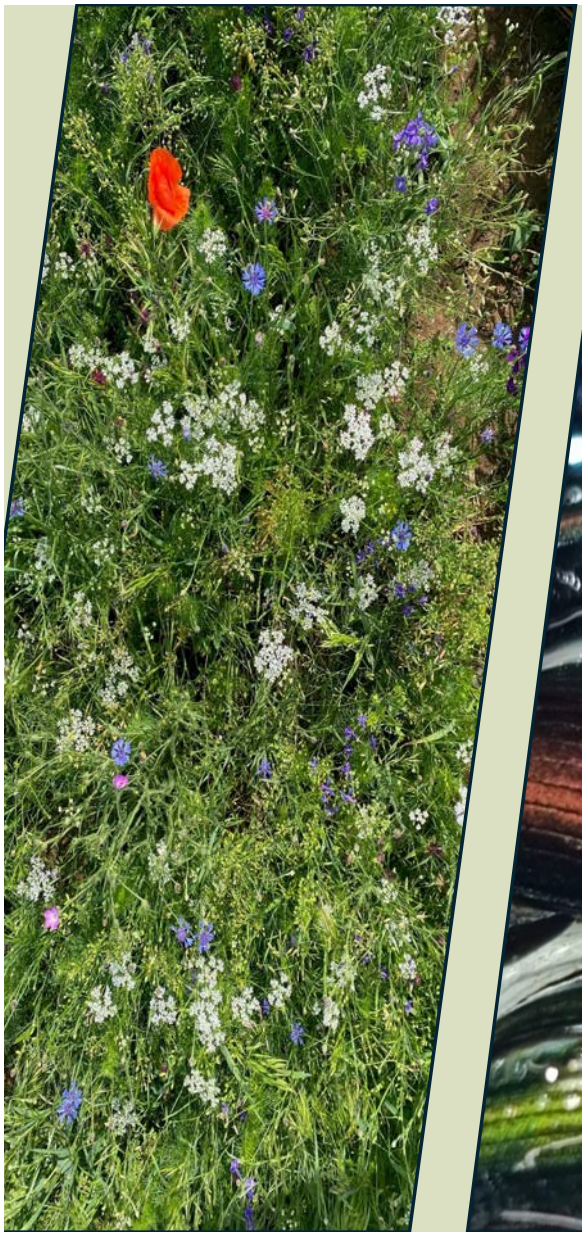
- Hur påverkar remsodling ogräsfröbanken över 3 år?
- Kan remsodling främja en ökad mångfald av ogräsarter som är mindre konkurrenskraftiga mot grödor? Hur skiljer sig ogräs antal och artrikedom mellan remskanter och remsmitten?

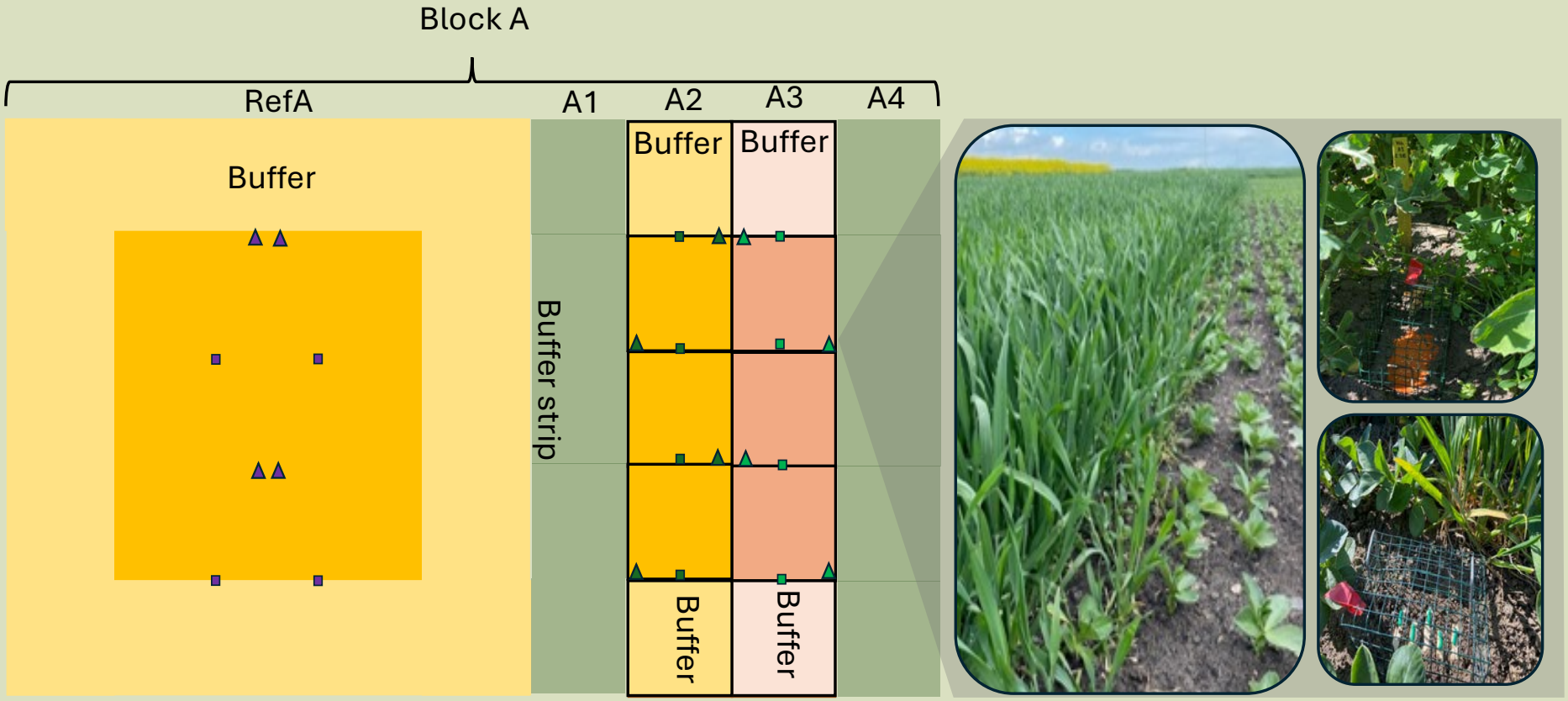

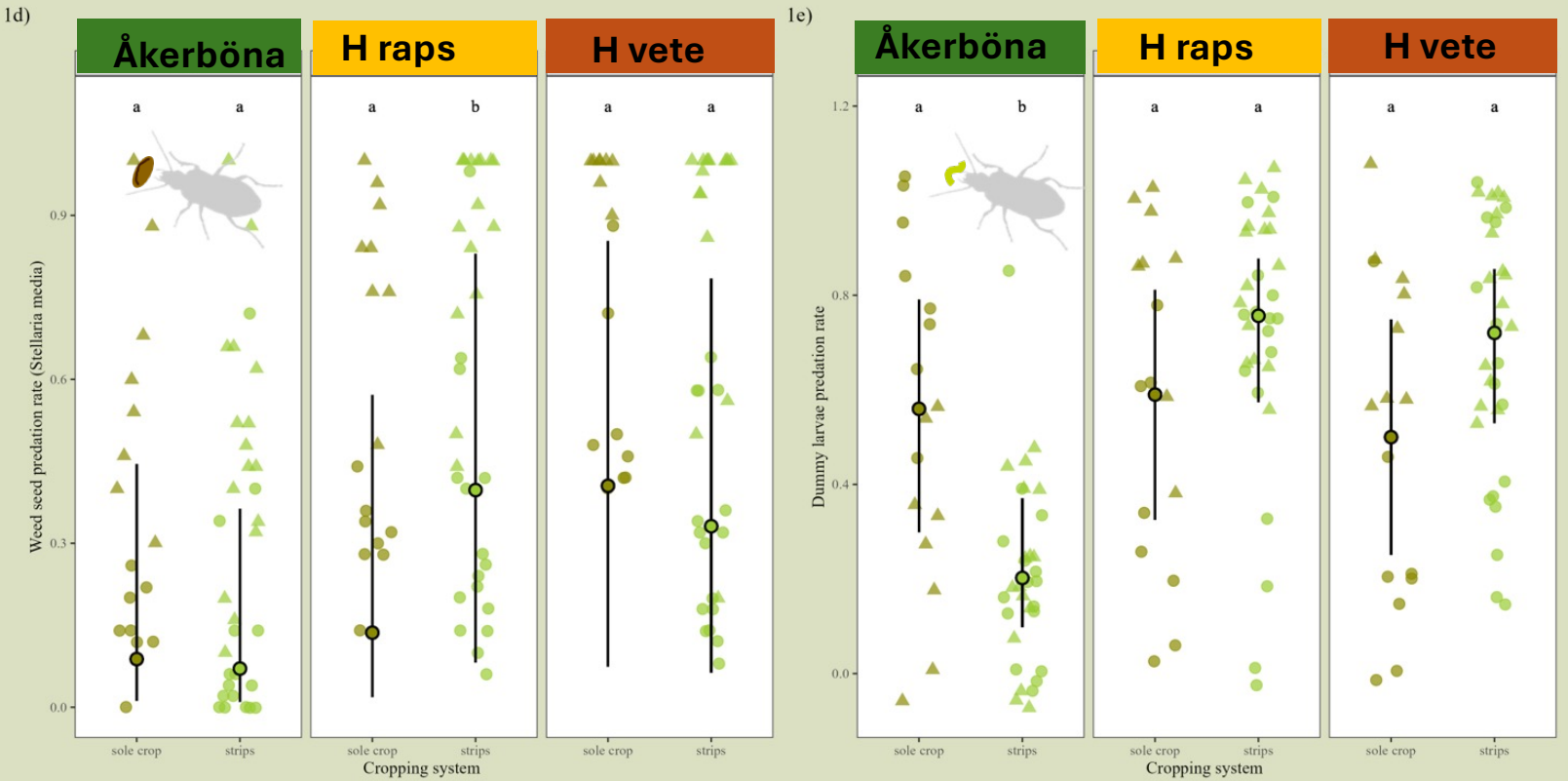

Jordlöpare och biologisk kontroll

Marloes Koole

Carl v Witting

Predation varierar mycket mellan olika grödor

Beror det på vilka arter som dominerar? Växtstadiet? Alternativa bytesdjur?

Preliminära resultat maj 2026

Nästa steg

- Artbestämma fler jordlöpare från insamlingen juni, juli
- Analysera jordlöpar- och ogräsdata
- Analysera data om skadegörare och biologisk kontroll i raps
- Analysera avkastning

- Prata med rådgivare och lantbrukare om möjligheter och hinder med remsodling

- Leta efter några lantbrukare som vill prova remsodling

Mångfald på slätten May 2026

Conference ICOC September 2026

S Sveriges frö-och oljeväxt odlare’s studiebesök Juni 2026

Doktorander från Uganda och Lund U

Naturskyddsföreningen Lomma Bjärred May 2026

Tack!

Studenter och fälttekniker:

- Marloes Koole
- Carl von Witting
- Leon Charters
- Eve Dezitter
- Zélie Ladsous
- Thierry Fanjas-Mercere

Samarbetspartner:

- Luuk Croijmans
- Merel Hofmeijer
- Georg Carlsson
- Mattias Larsson
- Raj Chongtham
- Dirk v Apeldoorn
- Anneli Kihlstrand

- Erik Rasmusson and Lönnstorp Research station team
- Amandrie Louw and CropMix Team
- Adam Flöhr, Statistik

EKHAGASTIFTELSEN

FORMAS

SITES
Swedish Infrastructure for Ecosystem Science

